

Oponentský posudek na bakalářskou práci Petra Schreiba *Pojetí politična v politické teorii Hannah Arendtové*

Autor posudku: Mgr. Jan Bíba

Předložená práce je pokusem o systematický výklad klíčových pojmů politické teorie Hannah Arendt. Autor se kromě samotného pojmu politična zaměřuje i na vztah soukromého a veřejného, práce a zhotovování, otázku revoluce a systému rad.

Hodnocení formální stránky práce

Předložená práce má 45 stran. Kromě úvodu a závěru je členěna do dalších tří kapitol, které jsou dále členěny do podkapitol. Členění kapitol a podkapitol je přehledné a sleduje logiku celkové argumentace. Autor zároveň prokázal dostatečnou schopnost vyjadřování a formulování myšlenek. Na druhou stranu, autor ne zcela správně cituje, když v textu používá průběžný systém odkazování se závorkou – např. (Canovan 1992, s. 149), a v seznamu literatury systém vhodný spíše pro systém poznámek pod čarou – např. Canovan, M.: *Hannah Arendt: A Reinterpretation of Her Political Thought*, Cambridge University Press, Cambridge 1992.

Autorovi zároveň občas uniknou překlepy a anakoluty. Za otázku osobního vkusu považuji to, zda přechylovat příjmení zahraničních autorek (Canovan nebo Canovanová, Pitkin nebo Pitkinová atd.).

Hodnocení obsahové stránky práce

Tématem předložené práce je snaha vyložit klíčové pojmy politické teorie Hannah Arendt. Autor v první kapitole nejdříve načrtává život Arendt, vřazuje její myšlení do kontextu politické teorie. V druhé kapitole se zaměřuje na její dílo *Vita Activa* a vykládá pojmy veřejného prostoru, práce a zhotovování a jednání. Poslední kapitola se zabývá tématy svobody, autority, revoluce a návrhem systému rad. Celek argumentace je velmi koherentní a autor přesvědčivě demonstruje souvislosti mezi jednotlivými pojmy.

Za velmi silnou stránku práce považuji autorovu snahu vyhnout se zaškatulkování Hannah Arendt do nějaké z již existujících škatulek politické teorie (liberalismus, konzervatismus, republikanismus) a pojmut myšlení Arendt jako permanentní kritický dialog se všemi těmito směry. (Srovnej např. výklad od str. 9.) Na druhou stranu, autor se ne vždy vyhýbá zjednodušením, která s sebou tato metoda přináší. (Například rozbor vztahu Arendt k republikanismu a samotný pojem republikanismu by zasluhovaly hlubší a přesnější rozbor.)

Za největší slabinu práce však považuji to, že autor se zcela vyhýbá polemice s některými klíčovými principy myšlení Arendt. Jinými slovy řečeno: jistý nedostatek práce spatřuji v tom, že autor, domnívám se, zcela podlehl kouzlu Arendt a to i tehdy, kdy si jakási dichotomičnost jejího myšlení zaslouží hlubší reflexi. Například je opravdu možné tak striktně oddělovat soukromé a veřejné, jak si představuje Arendt? Z tohoto pohledu je škoda, že autor, alespoň v náznacích, neproblematizoval Arendt srovnáním s dalšími teoretiky, kteří se zabývají stejnými (nebo podobnými) problémy z jiné perspektivy. Autorův výklad by jistě oživilo např. srovnání výkladu významu a role práce s výkladem stejného pojmu v některých neomarxistických reinterpretacích mladého Marxe (např. André Gorz) či srovnání konceptu rad s podobnými koncepty u C. B. Macphersona či před-věžešského Antonia Gramsciho.

I přes uvedené výtky považuji práce za velmi zdařilou. Autor prokázal schopnost porozumět a interpretovat poměrně složité texty a filozofické pozice. Domnívám se tedy, že práci lze doporučit k obhajobě a vzhledem k tomu, že se jedná o práci bakalářskou, navrhuji ocenit ji, i přes uvedené výtky, známkou **výborně**.